

Poziția UNBR față de proiectele de modificare a codurilor de procedura penală și civilă, propuse de Asociația Forumul Judecătorilor

Uniunea Națională a Barourilor din România (UNBR) a luat act de Propunerea de modificare și completare a Codului de procedura penală, promovată de Asociația Forumul Judecătorilor, prin care se urmărește, în principal, stabilirea unor reguli privind judecata prin videoconferința, precum și restrângerea fazei orale în anumite pricini judiciare.

Invocând ”lipsa unui plan serios de reluare graduală a activității instanțelor judecătorești, la încetarea stării de urgență, de natură să permită și să asigure distanțarea fizică între participanții la actul de justiție și protejarea sănătății publice”, Asociația Forumul Judecătorilor propune măsuri de digitalizare a procedurilor.

Potrivit expunerii de motive, Codul de procedura penală nu ar oferi soluții adecvate pentru rezolvarea cauzelor într-un termen rezonabil, în contextul blocajelor provocate de pandemia Covid 19. De asemenea, în Mai 2020, aceeași asociație a propus și un proiect de modificare a Codului de procedura civilă, care prevede măsuri similare de digitalizare a procedurilor civile.

”Încă de la început, trebuie precizat că UNBR nu se opune digitalizării sistemului judiciar. Dimpotrivă, UNBR a susținut și a promovat consultarea dosarului electronic, comunicarea electronică a actelor de procedură și alte soluții de natură să eficientizeze comunicarea digitală, astfel încât să se reducă aglomerarea fizică în clădirile instanțelor de judecată”, se arată într-un material remis redacției de UNBR.

”În același scop, la solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii, UNBR a propus un set de măsuri de îmbunătățire a comunicării electronice, evidențiind problemele semnalate de avocați în procesul de implementare a digitalizării sistemului judiciar.

Printre acestea, menționăm:

- Pentru corespondența electronică transmisă instanței, ar trebui setat un răspuns automat de confirmare a primirii corespondenței electronice;
- Obținerea certificatelor de grefă (alte înscrisuri) prin poșta electronică cu semnatura electronică (la fel ca la ONRC);
- Toate documentele din dosare să fie scanate pentru a putea fi vizualizate pe aplicația infodosar;
- Scanarea tuturor dosarelor, inclusiv cele în materia minorilor și familie, și transmiterea parolei de acces; scanarea documentelor din dosarele de urmărire penală.

În aceeași adresă către Consiliul Superior al Magistraturii, UNBR a evocat și posibilitatea adoptării unor măsuri pentru desfașurarea în sistem on-line a ședințelor de judecată, eventual comunicarea prin citație a solicitării de a opta pentru videoconferință.

Cu toate acestea, UNBR consideră că participarea la proces prin videoconferință ar putea fi o opțiune a părților în anumite categorii de litigii, însă nu o obligație impusă de lege.

Generalizarea, permanentizarea și obligativitatea sistemului de videoconferință și cu atât mai mult restrângerea fazei orale în anumite pricini judiciare ar fi de natură să afecteze arhitectura procesului sub aspectul profund al drepturilor fundamentale, în special dreptul la apărare.

UNBR amintește că în pofida faptului că avocații reprezintă o categorie profesională direct expusă riscurilor sanitare specifice acestei perioade, este esențial ca principiile pe care se sprijină încrederea în actul judiciar să nu

fie ajustate sau modelate sub imperiul unei temeri imediate și nici în absența unei dezbateri cu toate profesiile implicate în actul de justiție.

Schimbarile radicale, fie ele și novatoare, intervenite în absența verificării în prealabil a sustenabilității reale în interiorul mediului judiciar în care intervin, sunt în general sortite eșecului și pot compromite evoluția durabilă a dreptului.

În acest context, UNBR își arată disponibilitatea de a dialoga, la nivel instituțional, în legatura cu orice demers ce privește procedurile judiciare, activitatea avocaților și drepturile justițiabililor”, se arată în opinia UNBR, redată integral de BizLawyer.